

DENET DUYURU

Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Duyuru Tarihi : 07.04.2022
Duyuru No : 2022/040
Yayımlandığı Yer : YAKLAŞIM DERGİSİ - Nisan 2022
Sayı : 352

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

GİDER PUSULASINDA DEVAM EDEN ISLAK İMZA SORUNU VE ÇÖZÜM YOLLARI

I. GİRİŞ:

Yaklaşım dergisinin Ocak 2022 sayısında yayımlanan yazımızda ¹ Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) gider pusulasını düzenleyen 234. maddesinde 7338 sayılı Kanunla yapılan değişiklikleri açıklamış ve pusula muhatabının ıslak imzasının yerine geçebilecek pratik usuller getirilmesini önermiştik.

535 sıra nolu VUK Genel Tebliğinde yer verilen bir hüküm, Maliye İdaresinin, gider pusulasında muhatabın ıslak imzası konusunda ısrarlı olduğunu göstermiştir.

Ancak, VUK'un 234. maddesinde belirtilen usullere uyularak ödeme yapılması halinde gider pusulası gereği ortadan kalktığı için, muhatabın ıslak imzasının alınması sorunu da çözülmektedir.

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

¹ "GİDER PUSULASININ KULLANIM ALANI GENİŞLETİLMİŞ VE BAZI BELGELERİN GİDİ GEÇECEĞİ HÜKME BAĞLANMIŞTIR" başlıklı yazımız.

Konu ile ilgili görüşlerimiz aşağıda özetlenmiştir.

II. 535 SIRA NOLU VUK TEBLİĞİNDE YER ALAN HÜKÜM GİDER PUSULASINDA MUHATABIN ISLAK İMZASININ ARANMAYA DEVAM EDİLECEĞİNİ GÖSTERMİŞTİR:

535 sıra nolu VUK Tebliğinin 9. maddesi ile, 509 sıra nolu VUK Tebliğinin V.5.6. nolu “e-Gider Pusulasının Düzenlenmesi ve Teslimi” başlıklı bölümünde bulunan

“belgeyi düzenleyen ve muhatapı tarafından ıslak imza imzalanması ve düzenleyen tarafından kâğıt ortamda da muhafaza ve ibraz edilmesi, muhatabına ise elektronik veya kâğıt ortamda iletilmesi gerekmektedir.”

İbaresini,

“MUHATABI TARAFINDAN ISLAK İMZA İLE İMZALANMASI, elektronik imzalı belgenin muhatabına talebi doğrultusunda elektronik veya kâğıt örneğinin iletilmesi ve elektronik imzalı belge ile birlikte ıslak imzalı örneğinin düzenleyen tarafından kâğıt ortamda da muhafaza ve ibraz edilmesi GEREKMEKTEDİR.”

şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesi olan,

“Muhatabına kâğıt ortamda iletilmesi halinde, kâğıt çıktının düzenleyen ve muhatapı tarafından ıslak imza ile imzalanmış olması esastır.”

hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu değişikliğin sonuçları şöyle özetlenebilir;

- E-gider pusulası uygulamasında, hem e-gider pusulasını düzenleyen alıcı firmanın hem de bu pusula kapsamında mal veya hizmet veren muhatapın ıslak imzası aranmakta iken, E-GİDER PUSULASINI DÜZENLEYEN FİRMANIN ISLAK İMZASININ BULUNMASI GEREĞİ YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞ, FAKAT MUHATABIN ISLAK İMZASININ ALINMASI MECBURİYETİ DEVAM ETTİRİLMİŞTİR.
- Bu değişiklik e-gider pusulası ile ilgili olmakla beraber kâğıt ortamında düzenlenen gider pusulalarında da muhatap imzasının aranmaya devam edileceği, bu imza yerine pratik bir usul getirilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak gerek kâğıt ortamında gerekse elektronik ortamda düzenlenen gider pusulalarında ciddi külfet yaratan muhatap imzası alma mecburiyeti devam etmektedir. (Her iki ortamda da gider pusulasını düzenleyen alıcı firmanın kaşesine ve/veya imzasına gerek yoktur.)

III. ÖDEMENİN BELİRLENEN USULLERLE YAPILMASI GİDER PUSULASI GEREĞİNİ ORTADAN KALDIRDIĞI İÇİN MUHATABIN ISLAK İMZASININ ALINMASI SORUNU DA ORTADAN KALKMAKTADIR:

1 nolu dipnotta belirttiğimiz yazımızda açıkladığımız gibi,

VUK'un 234 üncü maddesi, 7338 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesi ile 1 Kasım 2021 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiş ve;

- Vergi mükelleflerinin fatura ve benzeri belge veremeyenlerden aldıkları mal veya hizmetlerin gider pusulası ile belgelenmesi esası getirilmiş,
- Aşağıdaki ödeme belgelerinin ve resmi yazıların gider pusulası yerine geçeceği hükme bağlanmıştır:

a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde (**7 gün içinde**) satıcıya;

- Bankacılık Kanununda tanımlanan **banka**,
- 6493 sayılı Kanun kapsamında **yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları** veya
- Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (**PTT**)

aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

b) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında **satın alınan malların** gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara **iade edilmesinde**, iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca yani **banka, yetkili ödeme kuruluşu veya PTT tarafından düzenlenen belgeler,**

c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan **kamu kurum ve kuruluşlarının**, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları **işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,**

gider pusulası yerine geçen belgeler olarak tanımlanmıştır.

Başka bir anlatımla YUKARIDAKİ BELGELERİN VARLIĞI HALİNDE AYRICA GİDER PUSULASI DÜZENLENMESİNE GEREK YOKTUR.

Görüldüğü gibi, gider pusulasında yazılı olması gereken alış bedelinin alımdan itibaren 7 gün içinde yukarıdaki usullerle ödenmesi veya kamu kurumlarından yapılan alımlarda bu kurumun satış yaptığına dair belge düzenlemesi hallerinde, ödeme belgeleri veya kamu kuruluşunun yazısı gider pusulası yerine geçebildiği için bu alımlarda GİDER PUSULASI DÜZENLEME GEREĞİ ORTADAN KALKMAKTA, DOLAYISIYLA MUHATABIN ISLAK İMZASININ ALINMASI SORUNU DA SÖZ KONUSU OLMAMAKTADIR.

Ödemenin yukarıdaki usullerle yapılması, gider pusulası gereğini ve dolayısıyla muhatabın ıslak imzasının alınması sorununu ortadan kaldırmakla beraber, sorunun bu şekilde çözümü için;

- Ödemenin 7 günden fazla geciktirilmemesi ve
- Ödeme belgesinde gider pusulasında olması gereken bilgilerin bulundurulması

gerekmektedir.

7338 sayılı Kanunla gider pusulasının kullanım alanının, sattığı mal veya hizmet için fatura ve benzeri belge veremeyenlerden yapılan tüm alımları kapsar hale getirilmesi sonucunda, nihai tüketiciler tarafından yapılan mal ve hizmet iadelerinde gider pusulası düzenlenmesi yasal olarak mecburi hale gelmiş, dolayısıyla bu işlemlerde muhatabın ıslak imzasının alınması sorunu ön plana çıkmıştır. E-ticaret yoluyla yapılmayan ve nihai tüketicilere yönelik perakende satışlarda muhatabın ıslak imzasının alınması sorununun çözümünde tek imkan, gider pusulası yerine geçebilecek usullerle 7 gün içinde ödeme yapılmasıdır.

Nihai tüketiciler tarafından, e-ticaret yoluyla ve e-arşiv fatura ile alınan mal veya hizmetlerin iadesinde öngörülen, aşağıdaki bölümde belirttiğimiz usul de gider pusulası gereğini ortadan kaldırdığı için bu alanda çözüm oluşturmaktadır.

IV. ELEKTRONİK TİCARET KAPSAMINDA E-ARŞİV FATURA İLE ALIM YAPMIŞ OLAN NİHAİ TÜKETİCİLERİN ALDIKLARI MALI İADE ETMELERİNE YÖNELİK PROSEDÜR, MUHATABIN ISLAK İMZASININ ALINMASINI DA İÇERMEKTEDİR:

509 sıra nolu VUK Genel Tebliğinin “IV.2.4.5. Elektronik Ticaret Kapsamında Düzenlenen e-Arşiv Faturalara İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı bölümünde,

“MÜŞTERİ MALI İADE ETMEK İSTERSE elektronik ortamda kendisine iletilen faturanın kâğıt çıktısını alır ve iadeye ilişkin bölümü doldurup imzalamak suretiyle mal ile birlikte malı satana geri gönderir. BU SURETLE MALI SATANA GERİ GÖNDERİLEN BU BELGE SATICI TARAFINDAN DÜZENLENEN GİDER PUSULASI YERİNE GEÇER. “

hükmü bulunmaktadır.

E-ticaret yoluyla ve e-arşiv fatura ile alınmış olan malın iadesi usulü malı iade eden nihai tüketicinin ıslak imzasını içerdiği ve bu usul gider pusulası yerine geçtiği için söz konusu usulde muhatabın ıslak imzası zaten alınabilmiş olmaktadır.

V. SONUÇ:

7338 sayılı Kanun'la VUK'un 234. maddesinde yapılan değişiklik sonucunda gider pusulasının kullanım alanı yasa ile genişletilmiştir.

Gider pusulası düzenlenmesinde en önemli sorunlardan biri, pusula muhatabının ıslak imzasının alınması formalitesidir.

535 sıra nolu VUK Genel Tebliğinden Maliye İdaresi'nin muhatap ıslak imzasını arama konusunda ısrarlı olduğu anlaşılmaktadır.

Ödemenin belli usullerle yapılması gider pusulası gereğini tamamen ortadan kaldırdığı için bu ödemeler, muhatabın ıslak imzasının alınması gereğini de ortadan kaldırmak suretiyle çözüm sağlamaktadır.

E-ticaret yoluyla ve e-arşiv fatura düzenlenerek nihai tüketicilere yapılan satışların iadesi için getirilmiş olan usul alıcı imzasını da içerdiği ve bu usulün uygulanması halinde de gider pusulası gereği ortadan kalktığı için söz konusu usul ıslak imza gereğini içermek suretiyle ıslak imza sorununu çözmektedir.

Gider pusulası düzenlenmesi gereken hallerde, pusula üzerine muhatap imzasının konulması külfetinin kaldırılmasını sağlayacak pratik usullerin getirilmesi yönündeki öneri ve temennimizi tekrarlıyoruz.